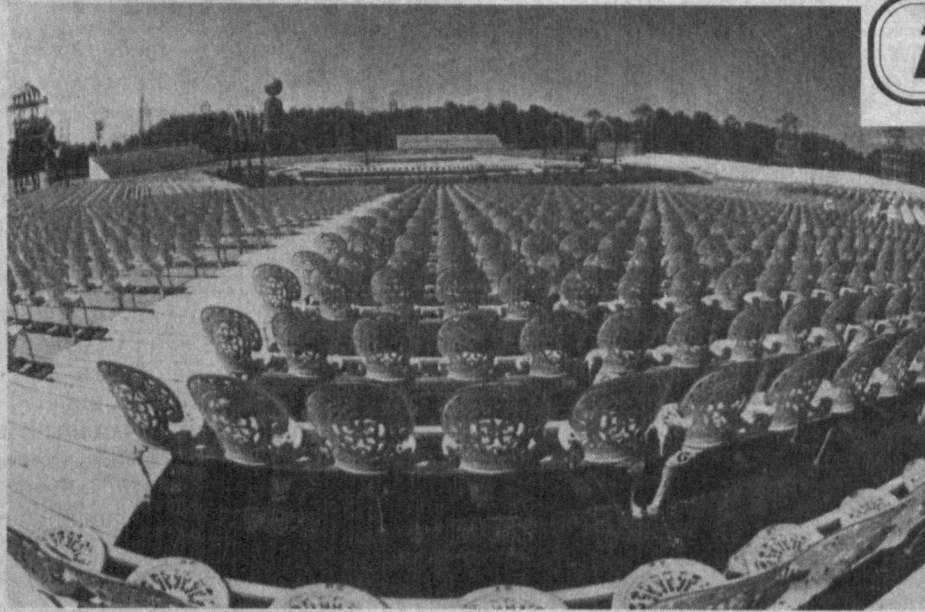

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ
МАЖЛИСИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА**

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари 29 август куни соат 9 дан соат 18 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси мажлислар залининг фойесида руйхатга олинади.

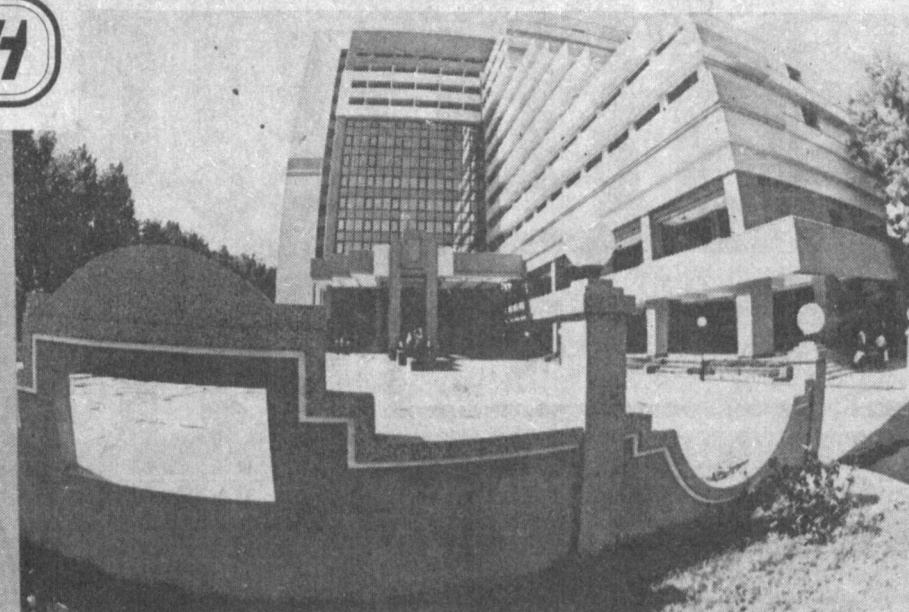
1995 ЙИЛДА БУНЁД ЭТИЛГАН

Асосий байрам тантаналари ўтадиган Мустақиллик майдони

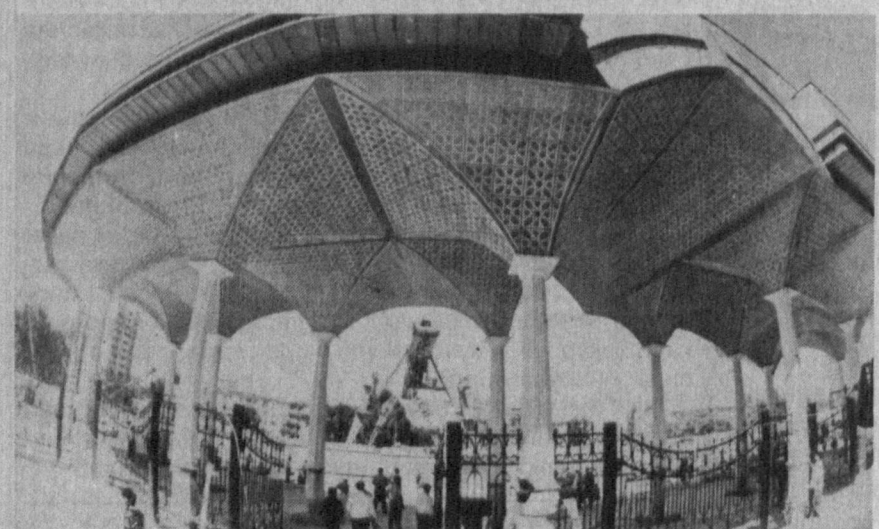
«Тахтапол» даҳасида қад қўтарган шинам уйлар.

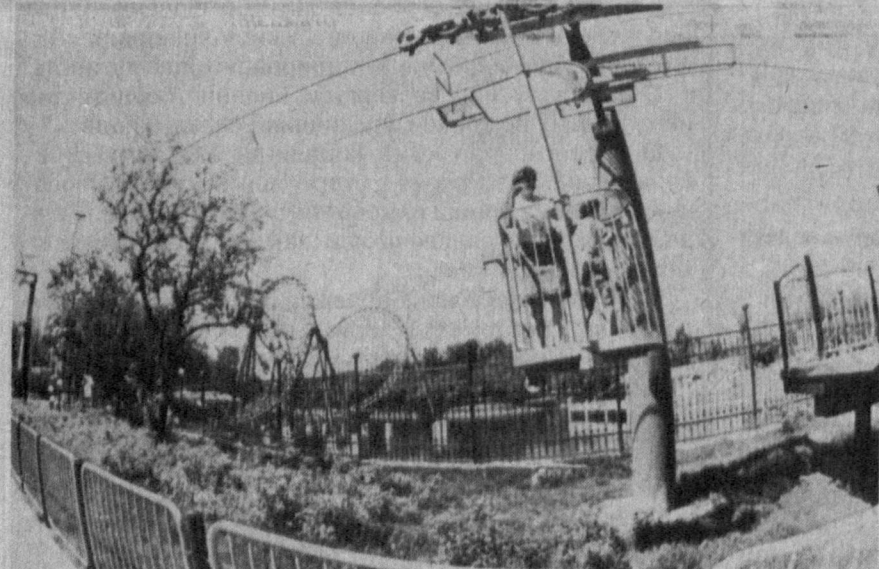
Пойтахт марказида фойдаланишга топширилган янги меҳмонхона.

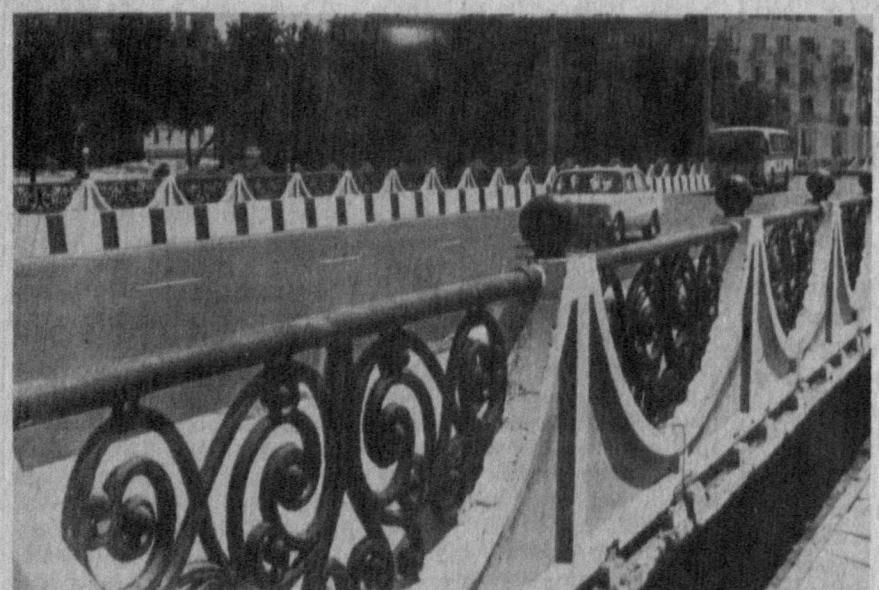
Кўз хасталиклари янги шифохонаси.

Олой бозорига кираверишдаги муҳташам арк.

Амир Темури кўчасидаги янги кўнгличор бог.

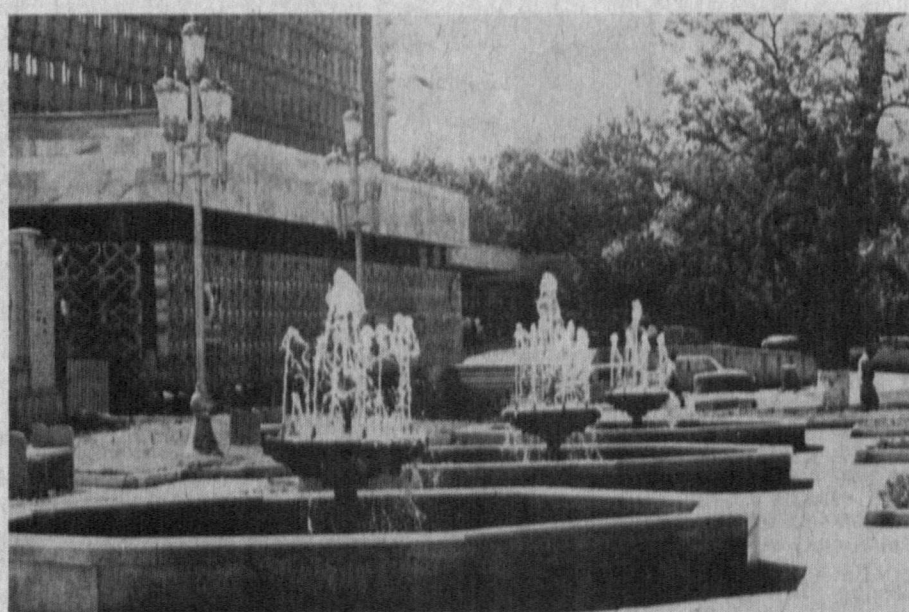
Бузув устига қўрилган кўприк.

Ҳамза туманидаги уйлар.

Замонавий Фаргона йўли қўрилди.

Янги фавворалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда). Сағбон, Қорасарой, Форобий ва бошқа тарихан таркиб топган кўчалар ён атрофидаги хароба иморатларни бузиш юзасидан катта ҳажмдаги иш бажарилди. Ана шу жойларда зарур муҳандислик коммуникациялари ўтказилмоқда. Кўчалар кенгайтирилиб, асфальт ётқизиляпти. Кўп ўтмай улар бўйлаб трамвай ва троллейбуслар қатнови йўлга қўйлади. Кенг кўчалар ёнларида ободонлаштириш ишлари олиб борилмоқда.

Келгусида эса бу ерларда замонавий уй-жойлар, гузарлар, аҳолига хизмат кўрсатиш корхоналари қад ростлайди.

— **Қурилиш ишларининг қўла-ми Эски шаҳар билан чегаралан-маса керак?**

— Йилнинг биринчи ярмида Камарнисо кўчаси бўйлаб унинг Мирзо Ғолиб кўчасидан Чимбой кўчасигача бўлган қисмида трамвай излари ётқизилди. «Алпомиш» спорт саройи—«Корақамш 1/2» 18-йўналиши бўйича янги трамвай, Подмосковная кўчасининг Сегизбоев кўчасидан Якуб Колас кўчасигача бўлган 5,5 километр узунликдаги қисмида троллейбус қатнови йўлга қўйилди.

Шаҳарда 20 та кичик нон корхонаси ишга туширилди. Уларда 180 тонна атрофида харидоргир турли нон маҳсулотлари тайёрланмоқда. Бундай кичик нон корхоналари Чилонзор туманидаги Думбобод ва «Алгоритм» мавзелирида, Юнусобод туманининг 4 ва 10-даҳаларида, Яқкасарой туманидаги Қушбеги ва Фарҳод кўчаларида, бошқа жойларда ишлаб турибди. Мустақиллик куни байрамигача Германиянинг «Винклер» фирмаси замонавий машинаускуналари ўрнатилган яна ана шундай 5 та кичик нон корхонасини фойдаланишга топширади.

1995 йил бошидан буён шаҳарда 1300 тадан кўпроқ сотувчи ўрни бўлган 5 та деҳқон бозори қуриди ва қайта таъмирланди. Бу «Ғалабанинг 40 йиллиги» мавзесидаги «Янги-обод», Юнусобод 13-даҳасидаги, «Қишлоқ хўжалик машинасозлиги» ва «Рисовий» деҳқон бозорларидир. Байрам арафасида эса Сергели туманининг 6-даҳаси, Ибн Сино мавзесидаги ҳамда «Паркент» деҳқон бозорлари ва бошқалар қуриб битказилди.

Бўржар анҳори устидан ўтган янги кўприкдан Бобур кўчаси бўйлаб транспорт ҳаракати бошланди. Ўзбекистон миллий боғини кенгайтириш, Туроб Тула кўчасини, Қодир кўчасини Пушкин кўчасидан Ҳамза кўчасигача бўлган қисмини, Фаргона йўли кўчасини таъмирлаш ишлари ниятсизга етмоқда. Бу иншоотлар ҳам 1 сентябргача фойдаланишга топширилиши керак.

Шаҳарда ҳозир яқин вақтда қуриб битказилган 22 та маҳалла гузар ишлаб турибди. Мустақиллик кунигача маҳаллаларда яна 28та гузар қуриб бўлиниши керак.

Камарнисо кўчаси йўл қатламини янгилаш ишлари ниятсизга етди. Хорижий «Виргент» янги технологияси асосида Ниёзов, Абдурахмонов, Асоев, Нукус, Афросиёб ва бошқа кўчалар қайта таъмирланди.

«Маҳалла» дастурини бажаришга доимий катта эътибор бермоқдамиз. Шаҳар маҳаллаларида йилнинг биринчи ярмида 30 километр узунликда газ, 42 километр узунликда оқва сув тармоқлари ўтказилди. Ташқи ёритиш тармоқларининг 12 километрдан кўпроқ қисми таъмирланди. Шахсий хонадонларда 820 та телефон ўрнатилди. Бу кўрсаткичлар биринчи ярим йилликка белгиланган топшириқдагидан кўпдир.

— **Бу қурилиш ишлари жуда катта маблағ талаб этса керак...**

— Ҳа. Республика ҳукумати пойтахтни қайта қуриш ва обод этиш учун зарур маблағлар ажратиб бермоқда. Айни пайтда қурилишлар учун керак бўлган маблағнинг анчагина қисмини шаҳар ўзи ишлаб топяпти. Шаҳар ҳокимлиги молиявий аҳволни барқарорлаштириш, саноат корхоналари ишини яхшилаш учун ҳамма чораларни кўряпти.

Иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш юзасидан собитқадамлик билан иш олиб боряпмиз. Бугунги кунда шаҳарда давлатга қарашли бўлмаган 9 мингта корхона ишлаб турибди. Улардан 1500 тасига яқини саноат, 2645 таси савдо корхоналаридир. Биринчи ярим йиллик якунларига кўра умумий саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг 42 фоиздан кўпроги, маиший хизмат ҳажмининг 67 фоизи, савдо оборотининг салкам 85 фоизи ана шу корхоналар ҳиссасига тўғри кел-

ламоқда. Меҳмонхоналар қуриш ва улардан фойдаланиш бўйича «Тошкент-Метрополь» Ўзбекистон-Англия-Франция, билан янги таъмирлаш, меҳмонхона мажмуалари барпо этиш, Ўзбекистон иқтисодиётига немис фирмалари сармояларини жалб этиш бўйича «Иеноптик» (Германия иқтисодиёт уйи) Ўзбекистон-Германия масъулияти чекланган жамият, фуқаро иншоотлари қуриш бўйича «Шарқ юлдузи» — «Сигма ва Ассоциация ЛЛС» Ўзбекистон—Америка, халқаро андозаларга жавоб берадиган меҳмонхоналар қуриш ва улардан фойдаланиш бўйича «Тошкент Феал Интернационал» Ўзбекистон-Франция корхонаси шулар жумласидандир.

Кўшма корхоналар ташкил этиш юзасидан бошқа лойиҳалар ҳам кўриб чиқилмоқда.

Мамлакатимиздаги тинчлик, тотувчилик ва барқарорлик хорижий сармоядорларни биз билан яқин алоқа қилишга ундамоқда. Уларга республикамизда ўзаро

вачаси харид қилиш учун 485 минг сўм пул ўтказди. Туман ҳокимликлари ҳам ана шундай 105 та аравача харид қилдилар. Бу ана шундай аравачаларга муҳтож бўлганларни улар билан тўла таъминлаш имконини беради.

— **Анъана бўйича Мустақиллик кунининг асосий тантаналари Тошкентда ўтади. Пойтахтда бу байрамга тайёргарлик қандай кетмоқда?**

— Маълумки, Вазирлар Маҳкамаси Мустақиллик кунини кенг байрам қилиш юзасидан махсус қарор қабул қилган эди. Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков бошчилигида ташкилий қўмита тузилди. Шаҳар ҳокими томонидан чиқарилган махсус қарорда ҳам Тошкентни байрамга тайёрлаш дастури белгилаб берилди. Уни амалга ошириш юзасидан кўпгина корхона ва ташкилотлар, концерт ва уюшмалар катта ҳажмдаги ишларни бажардилар.

Давлатимизнинг асосий байрамини шаҳардаги Мустақиллик, «Халқлар дўстлиги» майдонларида, Ўзбекистон Миллий боғи, Хадра майдони, Амир Темури хиббонидида ўтказиш дастури лойиҳаси тасдиқланган. Шунингдек, маданий тадбирлар ва байрам тантаналарини ўтказиш сценарийлари ҳам ишлаб чиқилган.

Мустақиллик кунига тайёргарлик доирасида шаҳар байрам либосига бурканмоқда. Тошкентда бадий ҳаваскорлик концертларини, халқ усталари маҳсулотларининг кўргазма савдоларини, спорт мусобақаларини ўтказиш чора-тадбирлари амалга оширилмоқда. Жамоат тартибини сақлаш бўйича ҳам зарур чоралар қўрилган.

Байрам кунларида Анҳор соҳилида шаҳар 11 та туманининг ҳаммаси ўз саҳна майдончаларини ташкил этади. Уларда бадий ҳаваскорлар чиқишлари ташкил этилади.

Халқлар дўстлиги майдонида миллий маданият марказлари ўз санъатларини намойиш этадилар. «Туркистон—Ватанимиз» шиори остида профессионал жамоаларнинг фестивали ўтказилади. Ўзбекистон Миллий боғида катта халқ сайли бўлади. Бу ердаги учта саҳнада бадий ҳаваскорлар чиқишларини томоша қилиш мумкин бўлади. Хадра майдонида халқ сайиллари, давлат цирки ва ёш томошабинлар театри чиқишлари бўлади. Алишер Навоий номидаги театр олдидида майдонда эса болалар учун катта байрам концерти тайёрланмоқда. Унда бадий ҳаваскорлар катори ёш ижрочиларнинг чиқишлари ҳам кўзда тутилган. Сайилгоҳ кўчасида ва Амир Темури хиббонидида бадий асарлар кўргазмаси ташкил этилади. Фольклор-этнографик жамоалар ҳам ўз концерт дастурларини намойиш этадилар. Бу ерда ўзбек миллий таомлари сотуви йўлга қўйлади.

— **Қозим Носирович, Мустақиллик куни арафасида «Оқшом» муштариларига ва барча тошкентликларга қандай тилаклар билдирасиз?**

— Ўзбекистон Республикаси Президенти Исмоил Каримов Олий Мажлис биринчи сессиясида қилган маърузасида мамлакатимизда инсон ҳамма нарсадан устивор бўлиши, ҳамма ишлар унинг манфаатини кўзлаб қилиниши зарурлигини ўқтирдилар. Бунга Тошкент мисолида ҳам ишонч ҳосил қилиш мумкин. Жуда қисқа вақт мобайнида пойтахтда барқарорлик, тинчлик ва тотувчилик таъминлаш учун кўп иш қилинди, бу энг асосий ютуғимиз бўлди. Барча тошкентликларни Мустақиллик куни билан табриклар эканман, уларга сийҳат-саломатлик, бахт-саодат, қувонч ва тотувлик тиламоқчиман. Шаҳримиз ҳар бир аҳолисининг энг эзгу орзу-умидлари рўёбга чиқсин. Ҳар бир тошкентлик келажаги буюқ давлат барпо этиш учун ўзининг муносиб ҳиссасини қўйсин. Шаҳримизда ҳамма дўстлик, тинчлик ва тотувлик барқарор бўлсин!

ШАРҚ ЮЛДУЗИДЕК ПОРПАЙВЕР, ПОЙТАХТ!

ди.

1995 йил бошидан буён 538 та иншоот хусусийлаштирилди. Бундан 142,6 миллион сўм маблағ тушди. Шу давр ичида 4039 та хусусий ва кичик корхона очилди.

Шаҳарда 314 та ҳиссадорлик жамияти рўйхатга олинган. Уларнинг 121 таси ўз акцияларини чиқарди.

Тошкентда 500 тадан кўпроқ қўшма корхона фаолият кўрсатяпти. Биринчи ярим йилликда уларда ишлаб чиқарилган маҳсулот ҳажми 1,9 миллиард сўмни ташкил этди. Ушбу тузилмаларда 17 минг нафардан ортиқ киши ишляяпти. Электрон техника ишлаб чиқариш бўйича «ДЭУ корпорейшн» (Жанубий Корея), хизматлар кўрсатиш бўйича «Рейкс-Ксерокс» (Буюк Британия), иншоотлар қуриш бўйича «Бурсель» (Туркия), нафис бадий буюмлар, тақинчоқлар, эс-далик совғалари ишлаб чиқариш бўйича «МВМ» (Италия), тикувчилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича «Венус ЛТД» (АҚШ) каби қўшма корхоналар шаҳар иқтисодиётини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

— **Чет эл фирмалари билан янги алоқалар ўрнатиш, шаҳар иқтисодиётига хорижий сармояларни жалб этиш истиқболлари қандай?**

— Шаҳар ҳокимлиги янги сармоядорларни топиш, улар билан қўшма корхоналар тузиш юзасидан шартномалар имзолаш, шу орқали ишлаб чиқаришга энг янги технологияларни жорий этиш юзасидан мунтазам иш олиб бормоқда. Айни пайтда биз хорижий шерикларни энг замонавий меҳмонхоналар, супермаркетлар ва бошқа иншоотлар қурилишига жалб этиш чораларини кўряпмиз. Тошкентдаги «Ўзбекистон» чарм-пойабзал ҳиссадорлик ишлаб чиқариш жамияти негизда Покистоннинг «Лезер филд» фирмаси билан чармга ишлов бериш бўйича, ярим тайёр ва чарм маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхона ташкил этилди. «Ўзнефтьгазқурилиш» саноат корхоналарини таъмирлаш ва қуриш бўйича «ЎзАқурилиш ЛТД» Ўзбекистон-Англия қўшма корхонасининг таъсисчиси бўлди.

Ҳозирги пайтда шаҳар ҳокимлиги хорижий сармоядорларни жалб этган ҳолда янги қўшма корхоналар ташкил этиш юзасидан тегишли ҳужжатларни тайёр-

манфаатли алоқалар ўрнатиш учун ҳамма шароитлар яратилганлигини ҳам эслатиб қўйиш фойдалан ҳоли эмас.

— **Қозим Носирович, биз мустақиллиқни қўлга киритгандан сўнг ўз маданиятимиз, тарихимиз, тилимиз ва анъаналаримизга эътиборни қучайтирдик. Маҳаллаларнинг ўз-ўзини бошқарув идоралари сифатида раванқ топаётганлиги бунинг ёрқин тимсоли эмасми?**

— Жуда тўғри. Маҳаллаларнинг ўз-ўзини бошқарув идоралари сифатидагина эмас, балки ўз худудларида тинч-тотувчилик ва барқарорлиқни сақлаш, ёшларни тарбиялашдаги аҳамияти ҳам бекиёсдир.

Ҳозирги пайтда шаҳарда 493 та маҳалла бор. 1993 йилда фуқароларнинг ўз-ўзини бошқарув маҳаллий органлари тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси қонуни қабул қилингандан сўнг улар фаолиятида жиддий ўзгаришлар рўй берди. «Маҳалла» республика фондининг Тошкент бўлими ташкил этилди. У туман ҳокимликлари, корхона, ташкилот, муассасалар билан қалин ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Маҳалла йиғинлари ободонлаштириш ва тозаланиш таъминлаш, кичик корхоналар ташкил этиш, маҳалла аҳолилари учун ҳаётий муҳим бўлган бошқа масалаларни ҳал этишда фаол иштирок этмоқдалар. Масалан, Яқкасарой туманидаги Ўрикзор маҳалласида қисқа вақт ичида «Гулпар» кичик корхонаси, аккумуляторларни таъмирлаш бўйича устaxonа ва бошқа кичик корхоналар ташкил этилди. Маҳалла аҳли оқва сув қувурлари ўтказиш учун 2 километр узунликдаги хандақи ўз кучлари билан қазидилар. Бу маҳаллада канализация ўтказиш имконини берди.

«Янгиарик» маҳалласининг оқсоқоли Кабир Комилов тўғрисида илиқ сўзларни айтиш мумкин. Ўтган йил якунларига кўра ушбу маҳалла республика қуриқ-танловидида биринчи ўринни эгаллади.

Фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш идораларининг ҳам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоя қилиш тадбирларини амалга оширишда кенг иштирок этишлари таъминлаш мақсадида йилнинг биринчи ярмида 493 маҳалла қўмитаси махсус ҳисобларида 67,8 миллион сўм пул ўтказилди.

Яқинда шаҳар ҳокими ижтимоий-таъминот бошқармасига 98 та ногиронлар ара-

ҲАР ЮРАКДА ИСТИҚЛОЛ МАДҲИ

Бугун ҳар бир юракда истиқлол нашидаси. Шоирлар назмида, хонанда кўшиғида, мусаффо ҳавода, боди сабода истиқлол мадҳи. Чиндан ҳам кун ўтган сари мустақиллигимиз бор бўйбастили билан жаҳонни ўзига қаратмоқда. Бугун юртимизнинг ёш қариси истиқлол, эртанги ёруғ келажак учун белини маҳкам боғлаган.

Тахририятимизга бири-биридан хаяжонли мактублар келиб турибди. Муаллифлар ўз юрак сўзларини бадиаларда, шеърларда, мақолаларда акс эттирганлар.

Куйида эътиборингизга ҳавола қилинаётган дил сўзлари мустақиллигимизнинг самимий мадҳи бўлгани билан эътиборга моликдир.

Айни кунларда Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмасида юртимиз мустақиллигининг 4 йиллигига қизғин таъйирилик кетмоқда. Хўш, бу таъйириликлар нима-малардан иборат?

Тараддуд

БАРЧА САФАРБАР

Авваламбор ўзига хос ажойиб анъанага айланиб қолган кўғирчоқ театрларининг фестивали байрамга муносиб тўғадир. Сентябрь ойида турли театр тадбирларининг кўпчилиги сабабли фестивал октябрь ойида бўлиб ўтади. Бугунги кунда республика ҳудудидан четга йиллиб, минтақавий миқёсда ўтказилган ушбу тадбир «Туркистон — умумий уйимиз» деб номлангани ҳам бежиз эмас.

Байрамда кўзга кўринган кўғирчоқ театрлари жамоалари билан бир қаторда энди-гина ўз ижодий йўлини бошлаётган жамоалар ҳам иштирок этади. Унда юртимиз вилоятларидан ташқари Россия, Қозғоғистон, Қирғизистондан келган ижрочиларнинг қатнашмишлари кўзга тутилар. Шунингдек, АКШ, Франция, Туркия, Италия каби йирик давлатларга ҳам тақдирнома юборилган.

Сентябрь ойида уюшма-мизда катор хайри тадбирлар бўлиб ўтган. — дейди биз билан суҳбатда ушбу раис Бериора Қориева. — Алишер Навоий номидаги ўзбек давлат академик катта театрида ижодий мавсумнинг очилиши Тоғжоннинг хизмат кўрсатган артист, Миландаги халқроқ опера фестивалининг олтин нишон совриндори Ад-хам Холиқов бошлаб беради. У «Риголетто» сажна асарига иштирок этади. Бизнинг балет жамоамиз эса Таиланд, Сингапур, Сеул, Гонконгга ижодий сафарда бўлади.

Сохибқирон бобомиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб эса театр жамоаси Германиялик санъаткорлар билан «Амир Темур» операсини қўйишди. Шуниси эътиборга лойиқки, бу опера илк бор Лондон театри сахнасида қўйилган эди. Истиқлол байрамига атаб италиялик мутахассис Франческо Сфорц билан ҳамжи-хатликда «Лучия де Леммер-мур» томошасининг премьер-реси бўлиб ўтади.

Яқин кунларда жамоа Су-лаймон Одақовнинг «Насриддиннинг ёшлиги» балетини сахналаштиришнинг режалаштирилган. Унга ўзбек-британия кўшма корхонаси ҳамкорлик қилиш ниятини билдирди.

Назозат УСМОНОВА.

Маданият масканларида СЕҲРЛИ НАВОПАР

Муқаррама Турғунбое-ва номидаги маданият уйида «Халқ чолғу асбоб-лари» дастаси бир неча йиллардан буён фаолият олиб бормоқда. Унда тах-сил олаётган болалар мил-лий санъат, мақом, мум-тоз мусиқа ва бугунги за-монавий мусикаларни тур-ли созларда ўрганоқда-лар.

Тошкентбой Икромов раҳбарлигидаги мазкур ижодий жамоа кун кеча «Оҳангларда акс этган ҳаёт» деб номланган да-стурни муҳлислар ҳужмига ҳавола этидилар. Асосан ёшлар ижро этаётган ўз-бек куйлари нафақат тингловчини, балки энди-гина санъатга кириб ке-лаётган ёшларни ҳам ўзи-га жалб этмоқда. Оҳанг-ларда акс этган сеҳрли на-волар ёшлар қалбига эз-гулик, яхшилик уруғини со-чиши аниқ. Айниқса фаол иштирокчилардан Нури-ла Мирзаев, Дилшод Хо-шимов, Забиҳулло Фар-монов, Мурод Латиповлар талқинидаги куйлар маҳо-рат билан сахнага олиб чиқилганлиги билан ҳам барчага манзур бўлмоқ-да.

Санобар ҚОДИРОВА.

МАНЗИЛИМИЗ ПОРЛОҚ

Ўзбекистон халқ шоири,
Навоий номидаги
Республика Давлат
мукофоти соҳиби
Абдулла ОРИПОВ билан
суҳбат

— Абдулла ака, халқимиз буюк истиқлолнинг тўрт йиллигини алоҳида қайғит, кўтаринки бир рух, буюк ижодкорлик билан кутиб олмақда. Шу мунасабат билан дилингизда уйғонган туйғуларни газетхонларимиз билан ўртоқлашсангиз...

— Бундан тўрт йил муқаддам Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши маж-лисида қатнашиб насиб этиб, менга ҳам сўз берилган эди. Ушунда Ўзбекистоннинг мустақиллиги эълон қилинган эди. Мен умрим бўйи талай шеърлар ёзганман. Лекин Олий Кенгашда Ўзбекистон мустақиллиги эълон қилинганда «Адолат офтоби» шеъримни ўқиб берганман. Унда шундай сатрлар бор эди:

Адолатнинг офтоби чиққанлиги
рост бўлсин,
Ўзбекнинг ўз ниҳолин экканлиги
рост бўлсин.

Қарангки, тилақларимнинг барчаси
рост бўлди. Шунга минг бора шукр айта-ман. Энди бундан буён фикрни бир жойга
жамлаб Ўзбекистонимизнинг буюклиги-ни таъминлашимиз зарур.

Биз ўз-ўзидан мустақил бўлиб қолган эмасмиз. Муқтарам Президентимиз айт-ганларидек «Бино нечоғлик юксак бўлса унинг пойдевори ҳам шу қадар теран бўлади». Бизнинг буюклигимизга асос бор: Амир Темур бобомизни эслайлик, Алишер Навоий билан тўхталик. Мана шу икки номнинг ўзи бутун бир миллатни Сурайё юлдузи даражасига кўтаришга қодир. Қолганлари ҳақида гапиравер-сак, газета саҳифалари етмайди. Пешо-намиз яқинроқ экан, оққан дарёларимиз тагин оқди. Кўз тегмасин, турли ғаним,

ичи қоралардан ўзи асрасин. Менинг гап-ларим ҳушомадгўйликка кирмайди. Чунки мен халқ орасида юрган шоир одамман, маҳаллағўй ўзбекман. Қолаверса, ҳожи бобоман. Келинг, ҳамшаҳарларимиз билан бирга кипригимиздан бир донаси тў-қилмагани учун, кўзимизда бевақт томчи ёш томагаани учун, уйкумиз оёсийишта, ишшимизнинг барвақ бўлганлиги учун ҳам-да сабру қаноатимизни биз билан очқ-ойдин баҳам кўраётганлиги учун, собит-қадамлиги учун Президентимизга сами-ий раҳматлар айтайлик.

Сирасини айтганда, сиз билан биз муста-қил Ўзбекистонимизнинг янги мафкура-сини яратиш йўлидаги инсонлармиз. Биз-нинг йўлимиз бир манзилда туташади. У манзил эса порлоқдир.

Мен шу кунларга етганимдан бахтиёр-ман. Бунинг сабабларини халқим ҳам ях-ши билади. Ахир ўзбекнинг юраги бўлмиш доруссалтанат — пойтахтимиз Тошкентда Темур бобонинг, Мирзо Улуғбекнинг му-борак қиёфаларини кўриш ҳазилакам на-сиба эмас. Яшаратган Эски шаҳарнинг жамоли қанчалар бунёдкор халқ эканлиги-мизнинг ёрқин тимсолидир.

— Абдулла ака, ҳамшаҳарларимиз-га байрам муносабати билан қандай тилақлар изҳор қилмоқчисиз?

— Фурсатдан фойдаланиб, азиз ҳамша-ҳарларимизни буюк миллий байрамимиз билан табриклайман. Ҳамжиҳат бўлайлик дейман. Илоё, улуг аждодларимизнинг ўл-мас руҳлари бизлар билан ҳаммаша бирга бўлсин, қўлласин. Шаҳримиз фаровон бў-лаётир ва бундан буён ҳам гуллаётирсин. Барчамизнинг бошимиз тошдан бўлсин! Ҳали МирЗО ёзиб олди.

Фахрия

Сўнмас чирок, Ўзбекистон,
Эртанг порлоқ, Ўзбекистон.
Кунтўғардан отни қўйиб,
Сархалларга исмин уйиб.
Турон юртга боққан тўйиб,
Сўнмас чирок, Ўзбекистон.
Эртанг порлоқ, Ўзбекистон.
Тўғида ой, юлдузи бор,
Туни тўғаб, кундузи бор.
Бир юзи ҳам бир сўзи бор,
Сўнмас чирок, Ўзбекистон.
Эртанг порлоқ, Ўзбекистон.

Ўн минг йиллик тарихинг
бор,
Жаҳон ичра таърифинг бор,
Не-не даҳо тортигинг бор,
Сўнмас чирок, Ўзбекистон,
Эртанг порлоқ, Ўзбекистон.
Бу тўпроқда гуллар қулсин,
Йўллар тўлсин, чўллар
қулсин.
Эрқининг боши тошдан
бўлсин,
Сўнмас чирок, Ўзбекистон,
Эртанг порлоқ, Ўзбекистон.
Тура МирЗО.

ОФТОБ МИСОЛ ЧЕҲРАИТ, ДИЁРИМ

(Қўшиқ)
Тоғ уйғонган қўйинида яйраб,
Сенга доим дарвона қуёш.
Қутлар бутун булбулдек сайраб,
Кўнжада қўл, дусту ер, қардош!
Сўзим тингла эй она халқим,
Доврут солғи оламга ўзини!
Бошвида истиқлол, бақди,
Оғоҳ айлаб бутун ер юзини.
Хўшжада тепада юрак,
Сенга бўлсин бегубор осмон!
Буюк айём бўлсин муборак
Қўшма ва ёш ҳур Ўзбекистон!
Мустақил юрт, тинчлик ширини,
Офтоб мисол чеҳраи, дийрим!
Мустақил юрт, дўстлик ширини,
Офтоб мисол чеҳраи, дийрим!
Рустам ХУЖАЕВ.

Байрам тантаналари кўй билан, қўшиқ билан, рақс билан файзли, мароқандир. Раққоса қизларнинг дилбар рақслари Мустақиллик байрамини алоҳида файз қўшади.

Қадим тарих, чуқур анъаналарга эга бўлган халқимизнинг асрлар давомида тўпланган бой оғзаки ижодиға мансуб алла, эрқалама, оғутмачоқ, қизимачоқ қўшиқлари, эртакларию достонларидаги ёрқин, нузли туйғулар, миллатимизга хос сокинлик, донишмандлик каби қўлаб ижобий фазилатлар синдирилган асар-лар кичкинтойларнинг маънавий тарбия-сида муҳим омиллардан биридир. Чунки бу асарларнинг ҳиссиётига кучли таъсир этади, мурғак қалбини жунбушга келти-ради. Уни сеҳрли ҳаёлот уммонида су-зишга ундайди ва ниҳоят, эзгулик, яхши-ликнинг нузли йўллари бўлаб етак-лайди...

Оилада янги инсон дунёга келади-ю, Сизга анча унут бўлиб қолаётган болалар адабиёти билан қайта ошно этади. Қан-дай қилиб дейсизми? Жуда оддий. Чунки фарзандингиз туғилган дастлабки кунда-ноқ, адабиёт сизга беиннат хизмат ки-лиш учун уйингизга кириб келади. Даст-лаб, фарзандингизга бўлган чекиз му-хаббатингизни изҳор қилиш учун бешик бошида меҳрли қўшиқ бўлиб таралади:

Алла, болам алла-ё,
Кўрар қўзим, алла-ё,
Сўяр сўзини, алла-ё,
Ширин жоним, алла-ё,
Иссиқ ноним, алла-ё,
Йўлаб турган фарзандингиз алланинг
майн оҳангидан бу дунёда ёлғиз эмас-
лигини, сиз каби меҳрибонли борлигини
хис этиб, тинчланади, ором олиб, уйкуға
кетади. Уйғонган, сиз уни севиб-сўйиб
эрқалайсиз:

Айланаман ойдан,
Сув оламан сойдан,
Гўжа тушини бугўйдан,
Шуни берган худойдан.
Алла, эрқалама, оғутмачоқлардаги
қўйма мисралар, қўтилмаган ажойиб-га-
ройиб ўхшатишлар, ритмик оҳангдорлик,
ҳаяжонли руҳ бўлганини қайғитини кўта-
ради, унга шодлик, қувонч олиб келади.
Шу тариха боладаги хис-туйғулар шак-
лана бошлайди.

Фарзандингиз бир ярим ёшга ҳам етиб
қолди. Энди сиз уни аста-секин эртаклар
дунёсига олиб кирасиз. Кичик-кичик эр-
такларини ифодали, қизиқарли тарзда ақ-
тиб бераётганингизда болангизга эъти-
бор берсангиз, эртак воқеалари унинг
қалбини бутунлай сеҳрлаб олганлигини,
эртак қаҳрамонларининг хатти-ҳаракат-
ларини бутун вужуди билан хис этаётган-
лигини, ҳаяжонланаётганлигининг ғуво-
ҳ бўласиз. Бу ташқи ифодаларнинг ҳам-
маси бола қалбига рўй бераётган чуқур
ички кечималарнинг аксидир.

Кичиктой эртаклар орқали илк бора
ғўзал хулқини улуғлигини, бировга ях-
шилик қилишнинг завқчилигини, ақин-
ча, чиркин хулқ-атворнинг, ёмонлиқнинг
қанчалик хунук ва жўрқанчилигини бадиий
образлар орқали кўради, хис этади, му-
лоҳаза қилади. Шу тариха уларнинг
маънавий дунёси шакллана бошлайди.
Ўзбек халқ эртак-«Қизғанчиқ» ит-да бола-
лар итнинг ёқимсиз қилиқларини бема-
лол кўз олдидан келтириб қўйиб ва шўб-
ҳасис, улар қалбига оққўзлик, қизғанчиқ-
лик каби ёмон одатларга нисбатан наф-
рат уйғонади. «Икки эчки» эртакдаги ҳар
иккала эчкининг қайсарлиги уларни

хайратлантиради, мушоҳадага ундайди:
«Ахир эчкилар анҳорға тушиб кетмаслик-
лар ҳам мумкин эди-ку!» Кичиктойлар
юмористик руҳда ёзилган «Фил билан ҳў-
роз» эртакдаги Филнинг гўлчилигини ку-
лишса, ҳўрознинг меҳнатсеварлиги улар-
ни қувонтиради.

Фарзандингиз катта бўлган сари уни
ҳажм жиҳатдан каттароқ, маззу жиҳатдан
нисбатан мураккаброқ эртаклар билан та-
ништиришга тўғри келади. Чунки энди
болангизда воқеа-ҳодисаларнинг содир
бўлиш сабабларига қизиқиш ортади, ид-
роқ, тафаккур, нутқ ривожланади. Сиз
ўқиб, сўзлаб бераётган эртаклар унга мил-
лий урф-одатларимиздан, маънавияти-
миздан олам жаҳон сабоқ беради. «Олтин
тарвуз» эртакни эслайлик. Унда яхшилик

Дил тубидан
ЯХШИЛИКНИНГ
НУРЛИ
ЙУПЛАРИ

ва қаноатнинг ҳаётӣ аҳамияти, ёмонлик
ва ношукрчиликнинг тубанлиги нақадар
ҳаққоний, бадиий асосланди.

Сизга маълумки, эртаклар жуда қадим
замонларда яратилган бўлиб, уларда
халқнинг диний қарашлари у ёки бу
даражада акс этган. Исрол динида яхши-
лик, эзгулик каби фазилатлар доимо етак-
чилик қилган, ёмонлик, ношукрчилик қат-
тиқ қоралangan. Хадисларда қўйидагилар
алоҳида таъкидланган: «Ҳар бир қилина-
диган яхшилик садақа, савобига тенг
дир». «Одамларга яхшилик қилиш... бу
савоби тегадиган хайри ишлардан
дир». «Бадбаҳт одамдагина раҳм шифақат
бўлмайди», «Кимки одамларга нисбатан ношукр
бўлса, тағрирга нисбатан ҳам ношукр
бўлади», «Қаноат — иймондандир».

«Олтин тарвуз» эртакда ҳам худди ана
шу диний-маънавий қарашлар бадиий акс
этган, башарий фазилатлар умумлашти-
рилган.

Миллий ахлоқимизнинг асосини таш-
кил этувчи ислом динида ҳаллолик устун
хисобланган. Халқ эртакларига ҳам бу хис-
латлар чуқур сингдирилган. Жумладан,
«Халлолик» эртакда ҳақиқий маънодаги
халлолик тушунчасининг моҳияти ҳар бир
одамга намуна бўларли даражада бадиий
таъкидлар воситасида очилади. Унда ҳа-
ллолик инсон қон-қонига сингиб кетиб,
нафас олиш қандай табиий эҳтиёж ҳисоб-
ланса, ҳаллолик ҳам ана шундай ҳислат
хисобланганини бой ва камбағал деҳқон
образларида кўрсатилган.

Бу эртаклар фарзандингизнинг ҳисси-
ятини, идроқ ва тафаккурини, ҳаёл ва хоти-
расини, ирода ва диққатини ривожланти-
риб бориш билан бирга, унинг қалбини
асрлар давомида шаклланган миллий-
маънавий бойлигимиз, қадриятларимиз
билан лиммо-лим тўлдириб ҳам боради.

Боғчаларимиз учун янги яратилган даст-
турда болаларга баъзи ўзбек халқ достон-

ларидан айрим парчаларни ўқиб бериш та-
сия этилган. Хайрон бўласиз: болам тушу-
нармикан, қийналмасмикан? Умуман, шарт-
микан?! Тўғри, болага бу жанрда яратилган
асарларни қабул қилиш анчайин оғирлик
қилар. Аммо бир зум ўтмишга назар ташла-
сак, боболаримиз, момоларимиз, бувю бу-
валаримизнинг достон тинглаб катта бўл-
ганлиқларига ишонч ҳосил қиламиз. Пирю
бадавлат қарияларимиз билан суҳбатлаш-
сак, улар болалик таассуротларини, достон
тинглаб қанчалик ҳаяжонланганлиқларини
чуқур бир энтиқиш билан хотирлашганлиги-
нинг шохиди бўламиз. Чунки достон илк
яратилган даврларидан бошлаб халқни ва-
танпарварлик, инсонийлик, мардлик, эзгу-
лик ва яна кўпдан-кўп ҳислатлар руҳида
тарбиялашдек буюк вазифани ўтаган-ки, бу-
ни ҳеч ким инкор эта олмасе керак.

Достонга хос бўлган миллий руҳ, авлод-
дан-авлодга ўтиб, сайқал топган миллий
анъаналар, ахлоқ-одоб, эзгулик, мардлик,
қаҳрамонлик, дўстлик каби фазилатларнинг
ўзгача бадиий талқини тингловчинини ўзига
ром этади. Шунингдек, халқ достонлари-
нинг болани миллий руҳда тарбиялашдаги
ўрни ҳам беқийсдир. Айниқса, уларда яқин
кишиллар, қариндош-уруғлар, дўст-биродар-
ларнинг бир-бирларига бўлган сакимий му-
носабати, меҳр-оқибати, теран маъноли гап-
сўзларидаги андиша, айтиётган насихатла-
ридаги пардали оҳанг миллий қадриятлари-
мизни тиклашда, ўзбекона нутқ маданияти-
ни, ўзаро муомала одобларини бола қалби
ва онгига жо бўлишида муҳим вазифани
ўтайди. «Алломиш» достонида Алломиш
қайночасини Тойчахоннинг зулми зўрлиги-
дан қутқариш учун қалмоқ элига боришга
аҳд қилади. Отаси эса «қўрар қўзи» — ёлғиз
ўғлининг душман юртига боришини асло
истамайди. Шунда Алломиш отасига мар-
дона туриб шундай сўзларни айтади:

Қарийайман, душман бошин қийман,
Золим олса, бўтадакин бўлайман...
Асли шерман, ўзим йўлбариз...

Бу сўзимини, ота оғир олмагин,
— Ёлғиз-да, деб мени номард билма-
гин...

Келтирилган парчадаги Алломишнинг
сўзларидан унинг табиатидаги юксак қаҳра-
монлик, мардлик, душманга адаласиз наф-
рат каби ҳислатлар билан яқинларига меҳр-
мухаббат туйғуларни, улар қалбига зарарча
озон бермасликка интилиш каби энг эзгу
инсоний фазилатлар омухта тарзда тасвир-
ланади. Бу эса достоннинг бош қаҳрамони
Алломиш янада юксакликка кўтарилди.

Албатта, фарзандингиз Алломишнинг бу
эҳтиросли сўзлари маъносига тўлиқ тушу-
намислиги мумкин, аммо ундаги қўрқмаслик,
ботирлик, мардлик, меҳр-мухаббат туйғу-
ларини бутун қалб билан хис қилади ва
Алломишдек қаҳрамонлар унинг мурғак қал-
бидан улкан жой оладилар...

Келажакда фарзандингизнинг қандай ин-
сон бўлиб етишиши кўп жиҳатдан бутун
Сизга боғлиқ. Бугун Сиз ўқиб бераётган
асарларингиз билан унинг қалбига эзгулик
уруғларини қадар экансиз, йиллар ўтиб, ана
шу уруғ тўп қўйиб, палак ёзади. Сизнинг
меҳнатингиз, эътиборингиз ўзингизга
меҳр-мухаббат бўлиб қайтишига шўбха йўқ.

Замира ИБРОҲИМОВА,
филология фанлари номзоди.

Истиқлол байрами ҳар бир

маҳалладан бошланиб бутун

юртимизни шодийнага чул-

гайди. Сиз суратда Ҳамза

туманидаги Йўлдош Охун-

бобоев номли маҳаллада ўт-

казилган тадбирдан бир

лавҳа кўриб турибсиз.

Рустам Шарипов

олган сурат.

Миллий қадриятларимиз ТАҲСИНГА САЗОВОР

Ўзбекистон Республика-
сининг «Таълим тўғриси-
да»ги Қонуни жойлардаги
маҳалла қўмиталари, мак-
таб жамоаси, ҳукуқни муҳо-
фаза қилиш органлари, ота-
оналар, кенг жамоатчилик
ҳамда республика халқ
таълими вазирлиги, шаҳар
халқ таълими бош бошқар-
маси билан биргаликда тад-
биқ қилиниши натижасида
маҳаллаларда жисмоний
машқлар уйини, маҳалла ақ-
ли билан маданий сайил-
лар, соғломлаштириш уйин-
лари, турли мусобақалар,
байрамлар тез-тез ўтказил-
моқда.

Миллий урф-одатлари-
мизни, удулларимизни, ме-
росларимизни, қадриятла-
римизни ёш авлод тарбия-
сига боғлаб олиб бориш иш-
ларида маҳалла оқсоқолла-
ри, маҳалладаги ҳурматли
отaxon-онахонларимизни
жалб қилишга эътибор бе-
рилаётганлиги яхши нати-
жалар бермоқда. Маҳалла-
ларимизда носоглом оила-
лар ва тарбияси оғир ўс-
мирлар билан Мирзо Улуғ-
бек туманидаги маҳалла оқ-
соқоллари ҳамкорлигида
ёшларни касб-корга ўрга-
тиш, уларни усталарга би-
ртириш ишлари намуна-
ли ташкил этилган. Биз
«Беш кўрғон», А. Набиев,
«Чимбой», «Камалак»,
«Ойдин», «Анхор», «Қизил
Дехқон» каби маҳаллалар
оқсоқолларининг ёшларни
бўш вақтларини тўғри ва
оқилона фойдаланишлари-
даги қўмақларидан мамнун-
диз. Булардан ташқари, ту-
ман маҳаллалар хотин-қиз-

лар кенгашларининг қизлар
ҳаёси, ибоси, турмушга,
ҳаётга тайёргарлик ҳақида
баҳс, мунозаралар, кўриқлар
ўтказилаётганини дилдан
маъқуллаймиз.

Бектемир туманидаги мак-
таблар билан маҳаллаларда
ўтказилаётган тадбирлар ҳам
тахсинга сазовордир. Чунон-
ри, ота-оналар кенгашлари,
намунали оила, энг яхши ма-
ҳалла, Наврўз, Мустақиллик
ва бошқа улуг айём кунлари-
нинг нишонланиши, фольк-
лор дасталарига ёшларнинг
жалб қилиниши қувонарли-
дир. Қилинаётган бу ишлар
халқимизнинг гурурини, қад-
рини тиклашга ижобий таъ-

сири қилмасдан қолмайди, ал-
батта. Ҳамза тумани халқ таъли-
ми бўлими ишлаб чиққан
«Мактаб-маҳалла меҳмони»
тадбири туман маҳаллалари
ишини мувофиқлаштириш
кенгаши билан биргаликда
ҳаётга тадбиқ қилинмоқда.
Ушбу туман маҳаллаларида
теварақ — атрофни қўқалам-
зорлаштириш, тозалаш, ҳа-
шарлар уюштириш, ёшлар-
ни мустақил ҳаётга тайёр-
лаш ва бошқа мазмундаги
баҳс-мунозаралар уюштириб
турилади. Бундан ташқари,
«Маҳалла» дастурида ўз ак-
сини топган асосий йўналиш-
лардан, яъни «Мактаб-ма-
ҳалла, жамоатчилик, ўқувчи-
ўқитувчи, ота-она, мактаб,
билим юрти, ҳомий ва ота-
лик ташкилотлар ҳамкорли-
ги» тумандаги ёшлар тарбия-
сига ижобий таъсир қилмоқ-
да.

Шайхонтоҳур туманидаги
кўпчилик маҳаллаларда ёш-
ларга миллий хунармандчи-
лик касбларини тарғиб қи-
лувчи хонадонлар бор. Жум-
ладан «Сузуқ ота» маҳалла-
сидаги Қорохонлар ои-
ласи касибчиликка 12 та ўс-
мир, Оппоқхўжаевлар ои-
ласи бешчиликка 15 та ўс-
мир,

~~1~~ 2 3 4 5 6.